

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:
Egész évre 16 frt v. 32 korona. Negyedévre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9. POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP. Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik száma.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.
Reklam sora 1 forint.
Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.
Hivatalos közlemények sora: 5 forint.
Nyilttéri cikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

Gazdák parlamentje.

(Két cikk.)
II.

Az általános választójogot és vele a nemzetet szervezni kell oly módon, hogy a képviselet a nemzet életét képviselje, meg legyenek tehát benne azok a különböző tényezők, melyek az életben szerepelnek. Ekkor való és igaz lesz. Képviselnie kell nem csupán a véleményeket, hanem a jogosult érdekeket is. Miként? Az a nagy kérdés. Hajdan a vármegyék, városok és rendek voltak képviselve, a mai rendszer szerint az egyén, különválasztva mindattól, a mi őt környezi, tehát a való életől. Nem volna-e lehetséges egy vegyes, a mainál tökéletesebb rendszert létesíteni? Igen.

Olyan szervezetet kell teremteni, a melyben az egyén azon csoport kebelén, a melyhez tartozik — groupe professionnel — képviselve legyen az alsóházban, a felsőházban pedig képviselve legyenek a törvényben elősorlandó testületek. Ily módon kitölthető lesz az az űr, mely ma az egyén és állam közt tátong. Az individualista demokrácia, ez volt Canovas del Castillo nézete, nevetségessé örlés, a melyet a tudomány és gyakorlat mi hamar el fog itélni. A kollektívdemokrácia az anarkiára vezet, csakis a szervezett demokrácia az, mely megmentheti a társadalmakat.

Ezen az elven alapuló alsóházba a képviselőket a szakok szerint beosztott polgárok választanák. A beosztás történhetné az alábbi hét kategóriába:

- mezőgazdaság;
- ipar;
- közlekedés, posta és táviró;
- kereskedés;
- közigazgatás;
- liberális pályák;
- járadékosok.

Tíz millió választót és 500 képviselőt véve föl, 20,000 választana egyet, a főlösztás megyéenként történék: azon csoportok, melyekben a választók száma nem űti meg a fenti számot, együttesen választanának. Ennek a tervezetnek elfogadása mélyre menő változásokat idézne elő. Ma a francia alsóház a következő elemekből áll:

38 gazda,	
49 iparos,	
32 kereskedő,	
22 a force publique tagja,	
43 közigazgatási hivatalnok,	
296 a liberális pályán élt (ügyvéd, orvos stb.),	
97 járadékos,	

Az új kamarában pedig esnék

a mezőgazdaságra	225 képviselő,
az iparra	164 „
a kereskedésre	18 „
a közlekedésre	17 „
a hivatalnokokra	8 „
szabad foglalkozásokra	13 „
a járadékosokra	25 „

Az ügyvédek, orvosok és gyógyszereszekkel szemben kik ma dominálnak, a gazdák jutnának többségre.

A felsőház vagy senatus ellentétben a kamarával, melynek tagjait a polgárok egyénenként választanák, a testületek küldötteiből alakították. Ezek a testületek közé az egyetemek, kereskedelmi és egyéb kamarák, de e mellett szindikátusok is fölvétetnének. Az új szervezetből nem volna szabad hiányozni semminek, a mi a nemzeti élet eleme és tényezője. A törvényhozó testület csakis így emelkedhetné föl valóban a nemzeti élet képviseletévé. Azon a válságon, melyben a parlamentarizmus ma sanylik, gyökeres reformok nélkül nem lehet segíteni. E válság az anarkiához vezet, s az anarkiával szemben csak a szervezkedés segíthet. A szervezkedés elemeit az élet adja meg s a nemzeti képviselet

mit sem ér, ha nem tükre a nemzeti életnek.

Körülbelül ezek az okos francziának nézetei és javaslatai, melyeket a magyar parlamenti élet jelen állásában kötelességünknek tartottuk közölni olvasóinkkal. Csak a fővonásokra szorítkoztunk, azon fölfogásból kiindulva, hogy a részletek addig, míg csak az elvi kérdéssről van szó, meglehetősen mellékesek. Nincs kétségünk az iránt, hogy a fenti javaslatok sok bajon segitenének, bár nem vagyunk abban a meggyőződésben, hogy minden jól fog menni, ha az intézményeket megváltoztatjuk. A baj tulajdonképpen bennünk van és abban, hogy a demokratikus társadalmak ideáljai rendszerint nagyon alantjárók, az anyagi érdekek előmozdításában ormolnak, alárendelve ennek minden mást. Mig e tekintetben nem áll be javulás, addig az intézmények reformja keveset segít. Elismerjük azonban, hogy a parlamenti viszonyok ma nem egy országban tűrhetetlenek és azokon sürgősen segíteni kell.

A választójognak kiterjesztése, sőt általánossá tétele iránt nem rég nálunk is indult meg mozgalom, a mely azonban a múlt év elején a fővárosban megtartott nagy demonstráczió után semmi kézzel fogható eredményt felmutatni nem bír. Kitartóbb agitációt folytatnak ez irányban a magyarországi szocialisták, a nélkül azonban, hogy a kívánalmaik jogosultságáról azokat, a kiknek kezébe ez idő szerint az ország ügyeinek vezetése le van téve, megtudták volna győzni. Ezek és hasonló törekvéseknek sikerét föltétlenül nagyban gátolja az a tapasztalat, hogy az általános szavazati jog, a mint azt a francia nemzeti példája mutatja, éppen nem bírja orvosolni a bajokat, sőt újakat szül.

Benoist műve épp azért nagyon becses, mert reá mutat arra, hogy ez másként nem is igen lehet és legalább a kontinentális nemzeteknél külön szervezet kell teremteni, hogy a jogosult érdekek érvényesülését biztosítsuk s a nemzeti képviseletet oda emeljük, a hol annak állani kellene. A Benoist által ajánlott, vagy hasonló elveken nyugvó reform nagy változást idézhetne elő és első sorban megjavíthatná a mezőgazdasággal foglalkozó osztályok képviseletét is, a mire oly nagy mértékben van szükségünk.

Igaz ugyan, hogy a mi törvényhozásunk tagjainak nagy része ma is olyan egyénekből áll, a kik többé-kevésbbé közvetlenül érdekelve vannak a mezőgazdaság emelkedésénél vagy hanyatlásánál. Mindamellott kétségtelen, hogy ugy a törvényhozásban, valamint a közéletben a merkantil érdek uralkodik és érvényesül lépésről-lépésre. Érdemes kutatni, miért?

A mi törvényhozással foglalkozó gazdáink [mindenekelőtt azt állítják, hogy ők a nemzetnek s általános nemzeti, nem pedig osztályérdekeknek képviselői. Ily módon engedik háttérbe szoríttatni a mezőgazdaság kívánalmait, feledvén azt, hogy azoknál a kívánságoknál, melyeknek megvalósításától a nemzet 70—80%-ának léte és jövője függ, mi sem állhat közelebb a nemzeti érdekekhez. A bajt minálunk még inkább fokozza az, hogy a törvényes biztosítékok hiányát nem pótolja éber és a nemzeti czélok iránt érzékel bíró közvélemény, mely a törvényhozást ellenőrizve, annak helyes ösvényre térést biztosítani tudná. A napisajtó ma nagy részben a pénz urainak, a plutokráciának s a politikai hatalom vele szövethetzett birtokosainak kezében van, igazi föladatát teljesíteni tehát immár képtelen.

Azok a nézetek, melyek a törvényhozók fejét betöltik és tetteiket kormányozzák, ritka eseteket kivéve, alig különböznek azoktól, melyeket a

napisajtó, tudásuknak az egyetlen forrása, perczről-perczre oly szívóssággal zug fülükbe, hogy mások meghallgatását rájuk nézve szinte lehetetlenné teszi. Nem lévén senki által felelősségre vonhatók, tesszik azt, a mi nekik leginkább kényelmes, sokszor a mi leghasznosabb, nem pedig a mi a nemzetnek legigazibb érdeke. Így áll elő aztán az az igen veszedelmes állapot, hogy a nemzet legerősebb rétegeinek, a mezőgazdaságnak és kisiparnak érdekei képviselve nincsenek. Ellenben a börzével szemben oly erős a szolgai érzés, hogy például a rég ígért és megérdemelt börzeadó a kormány megszavaztatni és életbeléptetni nem meri.

Teljesen megváltoznék a kép, ha a törvényhozók, mint a mezőgazdaságnak, a kis iparnak stb. képviselői ülnének a Sándor-utcai palotában. Ez esetben nem kerülhetné el azt, a mit ma oly könnyű kézzel háritanak el magukról, hogy tuduillik tanulmányozzák kiküldöik bajait és az azok orvoslására vezető utakat. Más tartalmat nyernének törvényeink, a melyeknek főrésze ma az állam pénzügyi szükségének fedezésére, a plutokrácia érdekeinek előmozdítására irányul. Ezekhez csatlakoznak — a mi szintén jellemző — a büntetőjogi reformok és az állam közlegeinek meg nem szűnő szaporítása.

Ellenben hiába követeljük évek óta a szövethetzeti törvényt, a kisiparosok érdekeinek fölkarolását, az ipartörvénynek annyira szükséges reformját. Ha igazán nemzeti érdekekről van szó, a Sándor-utczában rendszerint esőndes minden.

Politikai hir.

A szabadelvű párt egysége. Valahányszor az ellenzéki pártok egyik-másikáról a természetes nézeteltérések jelenségei mutatkoznak, a kormánypárt zsurnalistikája mindjárt készen van a nagyhangú diacekedéssel, hogy a szabadelvűpárt egysége ilyen-olyan megingathatatlan. Nos hát a diacekedésnek ez az űres lármája könnyen eszünkbe juthattna ugyan a „jó bornak nem kell czéger” igazságát, de azért távol van tőlünk annak számdoka, hogy a diacekedés alaposságát kétségbe vonjuk. Elismerjük mi, hogy a „szabadelvűpárt” egysége tényleg megbonthatatlan, de ezt egészen természetesnek találjuk akkor, mikor tudjuk, hogy mi az a cement, a mi az egység összetartó elemét képviseli. Hát bizony semmi egyéb, mint az érdeknek az a hatalma, mely teljesen bálójába vonta a magyar közéletet. Ez és semmi egyéb a magyarázata annak, hogy olyan kérdések, mint a mandatum érvényének 3 évről 5 évre való kiterjesztése, a közigazgatás államosítása és az egyházpolitika, a melyek kezdetben a párt egység derveit a legalaposabb aggodalommal, a parlamenti kibontakozás híveit jogos reménykedéssel töltötték el a szabadelvű párt immens masezájának felosztása iránt, mi hatással sem voltak a nemes kompánia összetartására. És ez a magyarázata annak a páratlanul álló jelenségnek, hogy férfiak, a kiket a hatalom szeszélye az önértzet legmélyebben sértő rugásokkal gyalázott meg, az első fájdalom megszűnésénél ismét visszatérnek a hatalom szolgálatába, honnan a férfiai önbecszerzet integritásának súlyos sérelmével kelle távoznok. Majd ha a kormány párt lapjai más magyarázatát adják ezeknek a tényeknek, lehet szó arról, hogy elismeréssel emlékeztünk meg a párt kohésionális erejének kiváltságáról. Addig azonban nem mondhatunk egyebet az egységgel való folytonos előhozakodásról, mint a mit Petőfi Sándor mondott volt bizonyos diacekvőrökről: „A zsal diacekednek váltig, a mi szégyenünkre válik.”

Fiume megrendszabályozása.
Budapest, jan. 12.
Azokra a fiumei botrányokra nézve válszul és megtorlásul, a melyeknek tegnap-

előtt az ujonnan megválasztott fiumei városi képviselőtestület alakuló közgyűlése színhelye volt, a hivatalos lap mai száma Báuffy Dezső báró miniszterelnöknek egy rendeletét közli, a melynek értelmében a botrányhajászó városi képviselőtestülettel szemben a kormányzó kivételes hatalommal ruháztatik fel.

A miniszterelnöki rendelet így hangzik:

Rendelet
a közigazgatási bizottságról szóló 1876: VI. törvénycikkeknek Fiume városában és kertletében hatályba léptetése iránt kiadott rendelet végrehajtása tárgyában.

A magyar királyi miniszteriumnak az 1897. évi november hó 18. napján hozott minisztertanácsi határozata alapján 1898/M. E. szám alatt kibocsátott rendelet Harmadik részének XXXVIII. pontjában a közigazgatási bizottságról szóló 1876: VI. törvénycikkek végrehajtásával és annak céljából szükséges rendeletek és utasítások kibocsátásával, valamint az ezekre nézve utóbb netán szükségesséknak mutatkozó változtatások és kiegészítések megtételével a miniszterium bizatván meg, — ennek folytán a múlt évi nov. hó 18. napján tartott minisztertanács határozatahoz képest rendeli:

I. Ha a város képviselőtestülete és annak közgei a fentidézett rendeletben megszabott törvényes kötelességeiket pontosan nem teljesítik, a belügyminiszter a kormányzó előterjesztésére vagy meghallgatásával a képviselőtestületet feloszlathatja a városi statum 27. §-a alapján és a kormányzó utján az ügyek időközi vezetése iránt intézkedik.

Az új képviselet alakulását s ezzel kapcsolatban a választás napját a belügyminiszter jóváhagyása mellett a kormányzó tűzi ki, de az új képviselőtestület alakítása s illetve választása egy éven túl el nem maradhat.

Ha azonban az új választás megtagadott, e rendelet alapján a fentebbi intézkedés hosszabb időre kiterjeszthető, s ha a képviselőtestületet ismételve kellett feloszlatni, az új választás hosszabb időre is elhalasztható.

II. A miniszterium felhatalmazhatja a kormányzót, hogy a város mindazon tisztviselőivel és közgeivel, kikre a rendeletek végrehajtásánál szüksége van, közvetlenül rendelkezessék.

Ez esetben a tisztviselők és közgegek a kormányónak a végrehajtásra vonatkozó rendeleteit azonnal és feltétlenül teljesíteni kötelesek, s e miatt a város törvényhatósága által feleletre nem vonathatnak.

III. A fentebbi esetben a kormányzó a nem engedelmeskedő tisztviselőt és közgeget hivatalából felfüggesztheti vagy elmozdithatja s helyébe mást helyettesíthet.

Az ekként helyettesített tisztviselők és közgegek, jogok és kötelezettségek tekintetében a többi tisztviselőkkel teljesen egyenlők.

IV. A kormányrendelet végrehajtásával a kormányzónak kivételes hatalma legott véget ér.

Kelt Budapesten, 1898. évi január hó 11-én.

B. Bánffy s. k.

Vidék.

Zetelaka, 1898. jan. 9.

Hogy a székely népnek szíve minden szép és jó iránt fogékony: az bizonyos. — Csak jó vezetőket szükségesek s nála minden kivihető. E tekintetben mi, zetelakiak, nem panaszkodhatunk, mert községünk közmivelődése érdekében oly férfiak munkálnak, kiknek minden lépése magában rejti a biztos sikert. E férfiak buzgalma másfél évvel ezelőtt megteremtette a művelődésnek, a szellemi előrehaladásnak ezt a biztos organumát, melynek elcséjt a nagy Széchenyi a 40-es években indította utnak s melyek nemzetünk művelődésének oly nagy szolgálatot tettek; most — hála nekik — ismét egy magatzatos eszmét valóstítottak meg. Érezvén azt, hogy a magyar dal mennyire elvárásolja a lelket, mennyire felomeli a szívet, e dalnak művelésére dalos egyletét alakítottak.

E hó 8-án az egylet tagjai igen sikerült táncmulatságot rendeztek, mely az egyletnek szépen jövedelmezett. Csak sajnos, még mindig nincs a községnek egy olyan terme, mely mulatságok, színi előadások tartására alkalmas lenne. Hisztük, hogy a község képviselő testületének tíz évvel ez előtt papírra vetett határozata nem sokáig lesz már írott malaszt s az annyit vajudott községhez kérdése nem sokára megoldást nyer. Ezt a hitűd megörösíti a képviselőtestület pár héttel ezelőtt tartott gyűlésének határozata. Ugyanis a község képviselete a közbirtokossággal egyetértőleg elhatározta, hogy a beállott újévben a községházat, (melynek felépítését eddig az előjárók akadályozták), felépítteti.

Ezen gyűlésen még igen érdemleges és feljegyzésre méltó határozatokat hoztak.

Kimondottak ugyanis, hogy minden idegen segély nélkül leányiskolát, apácza zá-

dát, gazdasági ismétlő iskolát építtetnek s ezen határozatok fogantatásására 8 tagu bizottságot küldöttek ki.

Valóban örvendénék, ha ezen rendkívül fontos és a község jó hírnevéhez méltó határozatok nem jutnának tiszavirág sorsára, hanem mielőbb megvalósulva, fennan hirdetének a feleggyűjtő Hargita lábánál községünknek — a jelen szűkös viszonyok közepette is igazán párját ritkító áldozatkészségét.

„Protestáns Közlöny”

A magyarországi ref. egyházkerületek hivatalos lapjainak véleményeia „Protestáns Közlöny” hivatalos jellegének elvonásáról.

A „Debreczeni Protestáns Lap”, a tiszántuli ref. egyházkerület hivatalos lapja január 8-diki számában „Erdélyi dolgok” czímen ezeket írja:

„Az erdélyi egyházkerület igazgató tanácsa” „a fennforgó szükség kielégítése céljából (!) a 27 esztendő „Protestáns Közlöny”-től a „hivatalos” jellegét megvonta s az „egyházkerület tulajdonát képező hivatalos lapot alapított.” Ime az első keserű gyűmölös, melynek fáját egy pár ember viskegextravaganziája s minden kegyelettel és tekintélyt lábbal taposó tapintatlan megmondolatlansága tiltetett be amaz egyházkerület erkölcsi, szellemi s physikai életének a földjébe. — Mi nem érezzük magunkat jogosultaknak a történetek felett mélyebb magyarázatokba bocsátkozni s éppen azért azon laptársaink példáját követjük, a melyek megengedhetőknek tartották a bírói székbe feltűni s onnan a „Prot. Közlöny” megtelrtője, mondhatni fenntartója, Szász Gerő felett itéletet mondani. Ám a történeteket látva, beuntünk aggodalmak kelnek s azoknak nyíltan kifejezése is adunk.

Ugy tudjuk, valamikor a „Prot. Közlöny”-t hivatalos lappá zsinat, illetve kerületi közgyűlés tette. No ha így van, akkor talán az lett volna helyén, hogy most ugyanaz a kerületi gyűlés megkérdeztesse, ha vajon megvan-e elégedve a „Prot. Közlöny” irányával vagy nincs, s ez utóbbi esetben akár-e külön hivatalos lapot alapítani vagy sem? Ez szerintünk sokkal alkotmányosabb eljárás lett volna, mint az, hogy az igazgatótanács az új lapot saját szakállára maga „az egyházkerület tulajdonává” deklarálja. Ez az egyik. A másik az, hogy a protestantizmus csak a napfényben élhet. Azért, ha azt a „fennforgó szükség” hibák vagy talán bűnök idézték elő, miért mellőztetett el a fegyelmi vizsgálat?

Hadd állottak volna ki ország-világ elé mind Szász Gerő, mind pedig Keskemétiék s majd itélt volna a közvélemény. Egyébiránt mi hisztük, hogy a „Protestáns Közlöny” nem hal meg, sőt talán annál többen fizetnek rá elő.

Mindenesetre e tekintetben legtöbb az erdélyi lelkész statustól (?) függ.

A „Sárospataki Lapok”, a tiszáninneni egyházkerület lapja jan. 10-iki számában: „Változások a prot. egyházi lapjainknál” cz. közleményben ezeket írja: „A Szász Gerő „Prot. Közlöny”-e megszűnt az erdélyi ref. egyházkerület hivatalos lapja lenni, mert az állandó igazgató-tanács a fennforgó szükségek kielégítése céljából külön lapot ad ki s az lesz a hivatalos közlöny, a melyet a múlt év decz. 27-én kiadott rendelet szerint minden egyház és iskola köteles 6, illetőleg 5 forintért jártnai.” A Szász Gerő lapja azonban megmarad s a régi szabadelvűséggel, tantorithatlan meggyőződéssel, az egyéni függetlenség teljes megörzésével fog küzdeni tovább. is a protestantizmus érdekében, még pedig, a mint előre is láthatni, azzal a komoly czéllal, hogy a fakultásra becsempészett ál-kegyességet ostromolja s egy olyan elvi harcrot indítson, a melyben a hivatalos egyháznak kell majd a döntő szót kimondania. Hogy az állandó igazgató tanács új lapot indít, azon nem titdódnak meg, mert az erdélyi ref. egyházkerület vezetőinek szükségük van egy olyan lapra, a melyet ők irányítanak s a mely határozottan őket szolgálja. Ez egészen természetes következmény ott, a hol az az alkotmány tervezet van kifejtődve, a mely sokban hasonlít a hierarchiához. Amde a Szász Gerővel szemben tanusított eljárás olyan, a mely fölött bátran lehet megbotránykozásnak

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

Az Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank Részvénytársaság
VI-ik rendes közgyűlését

1898 január 30-án délelőtt 10 órakor tartja meg Kolozsvárt bel-torda-uteza 1/3. sz. alatti (takarékpénztári épületben) levő saját helyiségében, — melyre a részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat :

1. Igazgatósági jelentés az 1897-iki VI-ik üléstől.
 2. Az 1897-ik évről szóló zárszámadás (vagyonmérleg, veszteség- és nyereség számla) előterjesztése, valamint a felügyelő bizottság arra vonatkozó jelentésének bemutatása.
 3. Határozat a zárszámadás jóváhagyása, valamint a nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági és felügyelő bizottsági javaslat tekintetében.
 4. Határozat hozatal a fölmentvény megadása iránt.
 5. Öt felügyelő bizottsági tagnak egy évre leendő választása és a felügyelő bizottság javadalmazásának megállapítása.
 6. Indítványok.
- A t. részvényesek figyelmébe ajánlatik, hogy az intézeti alapszabályok 69. §-a értelmében, a közgyűlésen csak oly részvényes bir szavazati joggal, ki részvényeit a nem esedékes kamatszelvekkel együtt 8 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött nap előtt leteszi és erről elismervényt és igazoló jegyet kap.

Kolozsvárt, 1898 január 12.

22. 1—1.

Az erdélyrészi magyar jelzálog hitelbank részv. társ. igazgatósága.

Mérleg-számla. Tartozik: Pénztári készlet 24.125.71 forint. Osztr. magy. bank giró: 578.19 frt. Jelzálog számla: 2.589.400.10 forint. 5%-os záloglevél készlet 205.808 forint. 4½%-os záloglevél készlet 252.392.75 frt. Záloglevél biztosító alap értékpapír számla: 210.612.50 forint. Értékpapír számla: 101.875 frt. Váltó számla: 109.018.14 forint. Jelzálogos annuitások szája 58.244.95 frt*). Felszerelések 900 frt. Összesen: 3.552.955.34 frt.

Követel: Részvénytőke és biztosító alap 400.000 frt. Tartalék-alap: 47.860 frt. Rendkívüli tartalék alap: 10.140 frt. Nyugdíj alap: 3916 frt. Kibocsátott 5%-os záloglevelek: 2.222.600 frt. Kibocsátott 4½%-os záloglevelek 383.000 frt. Kisorsolt 5%-os záloglevelek 10.300 forint. Kisorsolt 4½%-os községi kötelezők 2700 frt. Jelzálog kölcsönvevők biztosító alapja: 30.178 frt. Betétek: 60.513.70 frt. Záloglevél szelvény számla: 53.118.17 frt. Bevéltalan részvény szelvények: 742 frt. Engedélyezett jelzálogkölcsönök: 26.447.61 frt. Bekeblézési illetékek szája: 3733.45 frt. Különfélék folyó szája: 226.475.96 frt. Előre fizetett jelzálogkamatok: 20.213.34 forint. Nyereség: 48.472.11 frt. Összesen: 3.552.955.34 frt.

Nyereség és veszteség számla. — Tartozik: Tisztviselői fizetések, lakbér-illetmények, nyomtatványok, hirdetések, bérlet- és postai kiadások: 130.71.78 frt. Adók és illetékek 10.213.51 frt. Betétek utáni kamatok 1939.78 frt. Betétkamatok 193.98 frt. Felszerelések után 10%-os leírás 100 frt. Nyereség 48.472.11 frt. Összesen 73.991.16 frt. Kévetel: Nyereség áthozat 1896. évről 1135.43 frt. Záloglevél kamatok 16.262.86 forint. Adómentes értékpapír kamatok 8599.45 frt. Váltó kamat 5652.75 frt. Betétek helyezett tőkék kamatai 9157.65 frt. Összes jutalékok a jelzálog-kölcsön tőlelől, — nyereségek eladott záloglevelek és egyéb értékpapírokon 33.183.02 frt. Összesen 73.991.16 frt.

Az előbbi meghívóval egyidejűleg közzététetik, hogy az 1897. évi deczember 31-én :

1. Az erdélyrészi magyar jelzálog hitelbank r. t. forgalomban levő 5%-os zálogleveleinek összege 2.222.600 frtot; a 4½%-os záloglevelek összege 383.000 frtot; tehát az egész záloglevél forgalom 2.605.600 forintot tett ki.
2. Ezen záloglevelek biztosítékául szolgáló jelzálogos követelések összege 2.589.400.10 frtot tesz.
3. A jelzálogkölcsönök alapján az intézet javára lekötött jelzálogok összértéke 7.267.840 frtot tesz.
4. A záloglevelek külön biztosítására rendelt és az 1876. XXXVI. t. cz. értelmében elkülönítve kezelt alapértéke a „magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja, mint részvénytársaságának” 415.000 korona 4½%-os kamatozó adómentes zálogleveleiben volt elhelyezve.

Kolozsvárt, 1898 január 12-én.

Az erdélyrészi magyar jelzálog hitelbank r. t. igazgatósága.

*) Ezen tételben 5491 forint illeték foglaltatik; 20.942 forintra nézve igazgatóságilag engedélyeztetett haladék.

Meghívó!

a székely borkereskedés részv.-társaságnak Székely-Keresztúron
1898 február 26-án d. e. 10 órakor a takarékpénztár palotájában tartandó

II-ik évi rendes közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és ideiglenes hivatalnokok tiszteletdíjának meghatározása.
3. Zárszámadás, a mérleg és osztalék megállapítása.
4. Az igazgatóság kisorsolando tagjai helyének betöltése.
5. Alapszabályszerű indítványok.

A részvények a közgyűlést megelőző nap este 6 órájáig a Székelyegyleti első takarékpénztár (fiók) helyiségében a közgyűlésen résztvenni kívánók által letétbe helyezendők.

Székely-Keresztúron, 1898 január 12-én.

20. 1—1.

Az igazgatóság.

1042—897. végr.

19. 1—1.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvárvidéki kir. járásbíróság 1897. évi 321. számú végzése következtében Tamási Sándor ügyvéd által képviselt a kolozsvári Szt. Erzsébet ággház javára Horváth György özvegy és társai ellen 132 forint s jár. erejéig 1897. évi márcz. hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 310 frtra becsült szarvasmarhák, gabona stb. álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. bíróság 3498—1897. sz. végzése folytán 132 forint tőke-követelés, ennek 1896. évi januus hó 25. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 41 frt 64 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig M é r á b a n a d ó s o k l a k á s á n l e e n d ő eszközölésre 1898. évi január hó 15. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1897. évi decz. hó 30. napján.

PIGER JÁNOS,
kir. bir. végrehajtó.

Minden vevő kap ingyen egy 1898. évi falinaptárt.

Fűszer, Liszt, Rum, Likör!
Legjobb minőségű bükk és cser
tűzifa
WERTHEIMER VILMOS-nál
Széchenyi-tér, Babos-palota sarok üzletben.

Vágott tűzifa 50 kg. felül bármennyi, minden időben leggyorsabban házhoz szállítva.

Petrozsényi első minőségű **salon-kőszén** és **bükkfa-szén** nagy raktár. 1024. 12—15.

Minden vevő kap ingyen egy 1898. évi falinaptárt.

Nagyobb vásárlásnál

Nagyobb vásárlásnál

Mit vegyünk??

Egy családi SINGER varrógépet

BERNÁTH EDE SÁNDORNÁL,

annál is inkább, mert az okvetlen szükséges minden háztartásnál, és örökös darab is. Nagy raktáron van mindenféle u. m.: Singer, Wehler, Wilson, Minerva, a melyik előre és hátra is egyformán dolgozik, Titania, Medium, Howe, Cínder, kis- és nagy karika-hajós, kötő és kézi hímzőgép, a melynek az ára 4 frt és sokkal előnyösebb a géphímzésnél. — Ugyszintén kaphatók nálam minden egyes varrógép és kerékpárreszek, angol-tűk, olajok stb., és a mi fő, havi kis részletbeni fizetés ellenében, ugy a helybeliek, miut a vidéken lakó t. vevők közönségnek. Árúimért öt évig jótállók és meg nem felelés esetén, azonnal kicserélem.

A javításokat gyorsan és olcsón elkészítem!

Becsés pártfogásukat kéri

Bernáth Ede Sándor,

varrógép és kerékpár-kereskedő

Kolozsvár (vashidnál)

988. 18—30.

Az orszéves orsz. kiállítás jury-tanácsának legnagyobb kitüntetése: a millenniumi nagy érem.

Egyetlen magyar könyvtár, ki az 1885. orsz. kiállításon a legnagyobb kitüntetéssel a nagy díszkönyvtárral lett megizistelve.

A Középiskolai Tanáregyesület jubileumi és számos más kiállításnak díszkönyvtárral. Számos általa megajándékozott közművelődési, könyvtári egyet tiszteletbeli tagja stb.

Szerencsénk van a t. casinókat, olvasó és közművelődési egyeteket úgy irodalom-barátokat figyelembevetni, hogy kiadásaink egy része, míg az erre szánt csekély készlet tart

40%, 50%, 60% árengedménnyel

kapható. Különösen figyelembe ajánljuk az Országgyűlési törvények és az Igazságügyre vonatkozó rendeletek országos népszerűségnek örvendő gyűjteményeit

50% árengedménnyel.

A leszállított árú művek jegyzéke, úgy kiadásaink nagy képes jegyzéke csak komoly reflectánsoknak rendelkezésére áll.

Újabb kiadásaink közül ajánljuk a páratlan díszművet:

ARANY JÁNOS balladait ZICHY MIHÁLY rajzaival,

fényes díszkötésekben és külön-külön díszes pergament borítékokban.

A világhírű illusztrált Shaksperet,

Csikó G. magyarázataival, új jutányos javított kiadásban.

Úgy a többi remekműveit számos fényes dísz- vagy igen jutányos kiadásokban.

Több, mint 40 éven át közbizalomban részesülő könyvkereskedésünk, az országos központi nagy könyvtárak, több száz budapesti és vidéki iskolai, közművelődési és Casinói, Olvasó-egyleti könyvtár, a polia, és tud. élet legtöbb kitüntetésének stb. szállítója, ezentúl is főcéljának fogja tekinteni az általános nyilvántartó népszerűséget fenntartani, és mindennemű minden nyelvű irodalmi megbízásokat a legnagyobb figyelemmel és lehető legjutányosabban eszlelésül.

Az Antiquariások által hirdetések minden művet legalább is azon áron, gyakran jutányosabban szállítjuk új példányokban, mint a mely az ő catalógusaikban előfordul. Be van bizonyítva, hogy a másodkézből vett ócska könyvek a leghatásosabb terjesztői a ragályoknak.

Óriási választék!

Óriási választék!

Óriási választék!

Hatóságilag engedélyezett

Végeladás! Végeladás!

Az üzlet teljes felhagyása miatt minden kigondolható női- férfi és rövidáru cikkeit

beszerzési áron alul kiárusítom!

Hirdetésem valódiságáról személyesen kérem meggyőződést szerezni!

Az összes áruraktár berendezéssel együtt is eladó!!!

Novák Albert

Hid-utca Ferenezy palota.

1040. 8—25.

Hallatlan olcsó árak! Hallatlan olcsó árak! Hallatlan olcsó árak!

Ny. Magyar Mihal ny. idájában Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A „SANTAL EGGER“

kiáló gyógyerejű készítmény. Feleslegessé teszi a Copaiyát és Cubebárt. Felülmulja pontos és biztos hatásban cső, hólyag és vese-bántalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbjait. A Hamamelis Injectióval egyetemben használva a legmakacsabb folyást megszűnteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 2 üveg Injectió és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr., Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor“-hoz Budapest, VI., Váci körút 17.

Kapható: Kolozsvárt, Biró János, Tamás József és Palóczy Lajos gyógyszerész uraknál. 966. 5—0.

FRANK-KISS JÁNOS FIAINÁL

KOLOZSVÁRT, Főtér 33. sz.

Az épületek lebontása miatt hatóságilag engedélyezett

Végeladás!

csak f. év Márczius 15-éig tart.

Ez idő alatt az összes árucikkeket, üveg- és porcellán készleteket, tükröket, kép-kereteket, lámpákat, disztárgyakat, palaczkokat, fuvott- és tábla-üvegeket stb stb.; üzleti állványokat, portálét, áruasztalokat stb.

minden elfogadható árban eladjuk.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlünk és tömeges bevásárlásoknál még külön kedvezményt is nyújtunk.

Tisztelettel

928. 24—0.

Frank-Kiss János fiai.

Nyugalmazott, de még munkabíró

tisztviselő,

kinek t e l e k ö n y v i ismeretei vannak

a l k a l m a z t a t i k ! !

21. 1—3.

Czím a kiadó-hivatalban.

Dívatos és legújabb cikkek.

Maradékok féláron alul!